

BREDASCHÉ

COURANT.

Staat-, Letterkundig-

Nieuws-

Dingsdag den

en Wetenschappelijk

Blad.

14 Februarij.

De BREDASCHÉ COURANT verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koninkrijk, tegen 6 het koortje, franco per post verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden franco aan de uitgever BROESE & Comp. Alle Advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.

NEDERLANDEN.

samen, den 13den Februarij.

Bij besluit van Z. M. van den 3den desz, no. 111, zijn gedaan de volgende benoemingen:

a. Tot Ridders van de Militaire Willemsorde 4de klasse.

Den wijkmeester H. W. J. A. van Uchelen, adj. en fung. chef van den staf bij den luit.-gen. opperbevelhebber der kavallerie;
Den 1ste luit. J. L. Verburg en den fuselier A. de Glans, beide van de 5de afd. infanterie;

De kapts. M. A. Bergers en H. J. Testas; de 1ste luits. R. J. C. Kerkhof, C. Wiegman, P. Mattheijer en L. A. Joost, benevens den fuselier B. M. A. Crijnen, alle van de 9de afd. infanterie.

Den 1ste luit. J. A. A. Siborgh van het 2de bat. jagers, vroeger bij de 10de afd. infanterie.

Den 1ste luit. H. J. van der Meulen, van de 11de afd. inf., waarnemende de functien van adj. bij de 2de afd. schutterij van Overijssel.

Den 2de luit. H. Buff van de 12de afd., vroeger bij de 11de afd. inf.

Den 1ste luit. C. P. S. Vrijbergen van der Does, van het algem. depot der Landmacht.

Den 1ste luit. P. Olivier, den 2de luit. J. Robbink, de wijkmeesters W. Haay en J. Prins, benevens den brigadier J. G. van Kleef, van het korps marsechaussee.

Den kap. P. W. Krijpers van het 1ste bat. veld-artillerie, vroeger bij het 2de bat. idem.

Den serg. J. van Mechelen; den kanonn. der 1ste klasse D. Nobel; de kanonniërs der 2de klasse G. P. Blom, D. Meijer, Rosbach en F. van Es, allen van het 3de bat. art. nat. militie.

b. Tot Ridders van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Den intendant der 1ste klasse Romar, den chirurgijn-majoor Reatink, thans bij het garn.- en rijks-hosp. te Utrecht, vroeger bij het reg. lanciers.

De officieren van gezondheid der 2de klasse F. Sengers, bij de afd. gren. en VV. C. van Leersum bij het reg. hussaren n°. 6, vroeger bij dat n°. 8.

c. Ter eervolle vermelding op de order voor het leger.

Den kap. J. C. Noot, adj. van den gen.-majoor Schuurman.

Den 1ste luit. A. Beekman van de 5de afd. infanterie.

De kapts. M. G. Ampt, R. de Breda en A. Brekke; den 1ste luit. C. Legeman, allen van de 9de afd. infanterie.

Den 1ste luit.-adj. J. van Giesen, de 2de luits. F. Schumer en J. H. Bloem; den wachtm. J. VV. Teeuwen; de brigadiers Teturo en Schreuder, allen van het korps marsechaussee.

De officieren van gezondheid der 2de klasse Boeman, bij de ambulance der 2de divisie, F. Caron bij de 10de afd. inf. en P. F. Waldeck bij de 12de afd. infanterie.

En bij besluit van denzelfden datum n°. 112.

a. Tot Ridders van de Militaire Willemsorde 4e klasse.

De kapts. G. Voet Pannekoek van de 7e afd., H. Landolt van de 10e en A. G. Outeboek van de 18e afd. infanterie.

De 1ste luits. B. A. Beelaerts van Blokland van de 7e en D. ten Cite van de 13e afd. infanterie.

Den adj.-onderofficier H. van Tegelkenburg van de 9e afd. infanterie.

De korporala J. A. Muller van het 2e bat. jagers en Elias Trenkel van de 19e afd. infanterie.

Den fuselier C. H. Teunissen van de 9e afd. infanterie.

Den trompetter J. B. M. Breijne van het reg. lanciers.

Den kanonniër H. van Telford van het 3e bat. veld-artillerie.

Den kanonniër der 1e klasse P. J. L'Empereur van het korps veld-artillerie.

Mz. F. de Rieding van Lijphart, woonachtig te Appingedam.

b. Tot Ridders van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Den luit.-kol. G. W. van Winshagen van de gannizanstreepen te Amsterdam.

Den officier van gezondheid van de 2e klasse J. d. S. van de afd. marsechaussee n°. 9.

Den kap. A. C. van Well-Groenewald van de 19e afd. inf. met intrekking tevens van zijne benoeming tot Ridder der Militaire Willemsorde, welke ten gevolge van de daartoe bij vergaaring gedane voordragt, ten tweedemaal heeft plaats gehad, bij 's Konings besluit van den 4den September 1831 n°. 93.

c. Tot Ridders van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

B. Schmit, conducteur der art. van de 3e klasse te Breda, met verhoging aan den rang der Orde, om hem tot het genot der geldelijke toelage op zijne beurt recht te doen.

A. J. Saurel, teekenaar bij de militaire verkenningsbrigade, om hem tot het genot der geldelijke toelage.

d. Ter eervolle vermelding op de Order voor het leger.

De 1ste luits. R. A. Akerloot van Kouten van de afd. grenadiers, J. J. Muller Massis van het 1e bat. jagers.

Den 1e luit.-kwartiermeester F. Walford, den 1e luit.-Paracint uit Capelli, den serg.-majoor W. van Tongeren, de serg. D. Wilschut, A. de Breda, L. Guillam en G. Bekker; den korporaal H. d. Broekel en den fuselier E. Janzen, allen van de 2e afd. infanterie.

Den 2e luit.-ingenieur Mounier.

Den officier van gezondheid der 2e klasse P. Groen van de 14e afd. inf. en R. Pothoven, serg. bij het 3e bat. artillerie Nationale Militie.

Den korporaal hoornblazer J. Ravesteyn van de komp. hospitaal-soldaten.

Den fuselier H. L. Belcke van de 9e afd. infanterie, en

Den wachmeester P. G. Arnold, van het korps marsechaussee.

— Vrijdag 11. is het fregat *Euridice* de Schelde weder opgevaren en op de hoogte van Lillo ten anker gekomen. Den volgenden morgen, ten zeven uren, verliet de stoomboot *Saranne* de reede van St. Marie, nabij het fregat *Euridice* gekomen, werd de schout-bij-nachts-vlag aan boord van dit fregat geheschen, en vervolgde de stoomboot hare vaart, om de *Medusa* op sleeptouw te nemen en de rivier op te brengen.

De *Loren Proserpina* moet op de hoogte van Oudekerk gekomen zijn, want de wacht van de *Konink* en al de voorloperen die het vorig jaar op de Schelde zijn geweest.

— Aan boord van het fregat *Rainha de Portugal* gekomen, heeft dom *Pedro*, in dagteekening den 2den februarij, een uitgebreid Manifest uitgevaardigd, waarin hij, zijn recht op den Portugeeschen kroon, afgestaan aan zijne dochter dona *Maria*, en overweldigd door zijnen broeder dom *Miguel*, ontvouwt en zijn voornemen aankondigt, om het gezag voor zijne gemelde dochter te gaan hernemen. Na, in dit stuk, van zijn geboorte-recht en van de grondwetten des rijks te hebben gewaagd, die beide hem de kroon van Portugal toewezen, gelijk hij dat ook, uit dien hoofde, door de Europese mogendheden en de Portugeesche natie tot Koning was erkend geworden, had hij, voor het welzijn van beide volken, die van Brazilië en Portugal, besloten de kroon van het laatste rijk, ten voordeele zijner welbemindde dochter, dona *Maria* af te staan.

Hierop haalt dom *Pedro*, het door hem aan Portugal, den 29 april 1826, gegeven charter aan, als ook zijn ontwerp, om zijne dochter met dom *Miguel*, ter beyrediging aller partijen, te doen huwen. Daarop voortgaande, doet hij in het oog vallen, hoe dom *Miguel*, na de eedaflegging van trouwheid aan dom *Pedro* en de constitutie, de waardigheid van regent des rijks op zich nam en, na in het bezit hiervan te zijn, onder voorpreven van een punt, dat noch in der daad noch naar recht betwistbaar was, te willen doen beslissen, met schending der bezworen constitutie en misbruik makende der verleende magt, de drie stenden bijeen riep, en ontzettend, door middel zijns overwegenden invloed, zich tot Koning van Portugal deed verkiezen.

De vreemde mogendheden, vervolgt dom *Pedro* in zijn Manifest, riepen hunne gezanten terug en zijne ministers te Londen en Londen protesteerden den 24 mei en 8 augustus 1828 plegtig tegen deze schending mijner erfelijke regten en die mijner dochter en tegen de verdelging der door mij wel bij aan Portugal gegeven instellingen. Schavotten en maardmoeders werden opgericht om het overweldigend bewind te schragen; de gerangenissen werden opgevoerd, of de slagtoffers der dwingelandij naar Afrika verbannen; terwijl de overigen die het ontkomen konden, in vreemde landen een schuilplaats moesten zoeken.

Na alnu aangekondigd te hebben, dat hij het bewind, door het regentschap uitoefend, gaat hernemen, om dit, tot het herstel van het gezag zijner dochter en de zamenroeping der ministers, te aanvaarden, schetst dom *Pedro* de voordeden die Portugal uit deze omkeering trekken zal en verklaart, dat de troepen van *Miguel*, die zich aan zijne zijde scharen, wel zullen overtuigd worden, terwijl de militia, die geen deel aan den strijd heeft genomen en zijnen broeder neemt, ongemoeid naar huis zal kunnen gaan. Ten slotte verklaart hij, met een vast vertrouwen op

oprechte woorden, zullen de harten der Portugezen treffen en hen overhalen zich aan zijne zijde te scharen, zoo als reeds zoo vele uitgeweken vaderlanders hadden gedaan. Geen burgeroorlog, maar rust en bevrediging wilde hij over Portugal brengen, waar den standaard der regtmatige vorstin er vestigen, zoo als de wetten van het eeuwig recht zulke vorderden en de wenschen aller beschaafde natien zich er naar uitstrekten.

— Brieven van Lissabon, van den 29sten januarij, den 7den dezer te Londen ontvangen, spreken van een gerucht, in eerstgemelde plaats loopende, dat het eiland Madera zich voor Dona Maria zóit verklaard hebben, en dat de flotille, die dom Miguel derwaarts gezonden had, door eenen storm was verstrooid geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Februarij.

Eergisteren (9) hebben de afgevaardigden weder eene zitting gehouden, waarin eerstelijk rapport uitgebragt is geworden over het budget van het ministerie van oorlog, ten gevolge waarvan besloten is, de deliberation over hetzelfde niet te openen. De rapporten over de budgets der andere ministerien zullen uitgebragt zijn.

De heer *Julien* deed vervolgens eene motie van orde, betreffende de aanbesteding bij den aannemer *Hambrouck*, waarmede men zich, zeide hij, reeds over drie weken had behooren bezig te houden. Ieder dag van uitstel, vervolgde hij, kostte den staat ettelijke duizende guldens. Op deze voordragt van den heer *Julien* werd met eenparige stemmen besloten, zich den volgenden dag in de afdeelingen met die zaak bezig te houden.

Hierna was aan de orde van den dag het antwoord van den minister van buitenlandsche zaken, op de vragen der heeren *Gendebien* en *Osy* (zie ons no. 31 pag. 3). De heer *Gendebien* vatte het eerst het woord op en zeide: Ik moet slechts het ministerie uitnoodigen, om op de vier volgende vragen te antwoorden, welke ik hetzelfde, nu drie maanden geleden, heb voorgelegd. Ik vroeg en vraag nog:

1°. Mededeeling der twee nota's, strekkende tot het bekomen van wijzigingen in de 24 artikelen, welke de belgische gezant aan de conferentie heeft behandigd.

2°. Mededeelingen der vorderingen, eischen of wijzigingen, door den koning van Holland gedaan of voorgedragen, ten opzichte, van welke de conferentie antwoorden heeft gegeven, welke bekend zijn.

3°. Uitlegging van den zin, in welke de mededeelingen van het traktaat van den 15den november, ten aanzien van de twee maanden te geven ratificaties en uitwisselingen daarvan moeten verstaan worden, en

4°. Welke de gevolgen zijn zullen van eene weigering tot ratificeren van de mogendheden of van slechts eenige hunner.

De heer *de Meulenaere*: Ik zal deze vragen punt voor punt beantwoorden. Op de eerste vraag antwoord ik: De tekst van de eerste dezer nota's is vermeld op bladz. 122 van mijn rapport van den 14den januarij, hetwelk aan al de leden dezer kamer rondgedeeld geworden is; wat de tweede nota betrekkelijk de fransche schuld betreft, deze is nog niet publiek gemaakt; zij is zeer lang en ik zal dezelve, zoo de kamer het verkiest, op het bureau nederleggen.

Wat de tweede vraag aanbelangt, zoo hebben de belgische gevolmagtigden, twee notas en de hollandsche gevolmagtigden, ingelijks twee nota's aan de conferentie ingediend. Maar destijds hebben, noch eene noch andere, het onderwerp der deliberation van de conferentie uitgemaakt, als welke, sedert de onderteekening van het traktaat, altoos geantwoord heeft, dat het fiscaal en onherroepelijk was.

De nota's der belgische of hollandsche gevolmagtigden, zijn niet aan de tegenpartij mededeeld geworden, maar het moet een ieder ligt vallen, hetgeen van het hollandsche gouvernement te kennen, dewijl de nota's op welke de heer *Gendebien* zinspeelt, door alle dagbladen public zijn.

Wat het derde vraagpunt betreft, heb ik, in mijn rapport van den 19den november, gezegd, dat de uitwisseling der ratificaties, slechts eene eenvoudige diplomatische formaliteit was, waaruit blyken moet, dat ieder gemagtigd zich binnen de grenzen van zijne volmagt heeft gehouden. Ik blijf bij deze denkwijze volharden.

Eene weigering van ratificeren, van wege eene der mogendheden kan alleen gegrond zijn, op het door zijnen gevolmagtigde te buiten gaan van het en daar dit niet bestaat, zal een weigering van ratificeren, in de oogen van Europa niet gevestigd worden.

De gevolmagtigden van Oostenrijk, Pruisen en Rusland, zijn niet door haren herten verboden geworden; zij zijn nog heden met dezelfde volmagt bekleed als tijdens de onderteekening van het traktaat.

Indien de mogendheden weigeren mogten te ratificeren, dan zou-

den zij zulks niet kunnen, dan onder verklaring, dat hunne gevolmagtigden, hunnen last te buiten gegaan waren.

Mijn oordeel is, dat de gevolmagtigden hunnen last ten uitvoer gebragt hebben, want de daadzaak van een te buiten gaan van last is door niet eenieder hoven te kennen gegeven geworden.

Maar waaraan is dan de vertraging der overige ratificaties toe te schrijven? Ik verbeeld mij, dat de overige mogendheden, door zoogenaamde politieke betamelijkheden terug-gehouden worden, misschien ook wel door naauwe familie-betrekkingen, veelligt ook door het verlangen der Noordsche Mogendheden, om den Koning van Holland van het toetreden tot het traktaat over te halen.

Wat eindelijk het 4de punt betreft, zoo komt mij de veronderstelling eener weigering van de zijde van alle mogendheden niet mogelijk voor, sedert dat Frankrijk en Engeland geratificeerd hebben. Maar welke zouden dan nu de gevolgen zijn van eene weigering van ratificatie door de overige mogendheden? Dergelijke weigering komt mij voor buiten alle menschelijke vooruitzichten. Het staat een iegelijk vrij, zijne gissingen deswege te maken; wat ons betreft, het is nog onmogelijk voor uit te zien, wat er het gevolg van wezen zou.

Het is zeker wijselijk, met zijne eigene denkwijze te rade te gaan, maar het is, in eene zoo zwaarwichtige zaak, niet antleeds, na te gaan, hoe dit traktaat van den 15den november en deszelfs ratificaties in andere landen beschouwd worden.

Lord *Palmerston*, zeide, op den 3den dezer in het Lagerhuis, opzettelijk het traktaat van den 15den nov.:

„Het door de gevolmagtigden der Koningen van Europa geteekende en door Engeland geratificeerde traktaat, wordt een volkomen en voor al de mogendheden verbindend kontrakt.

Gij ziet, dat het, in de opinie van het Britsche kabinet, voldoende is, dat het door de gevolmagtigden der vorsten van Europa geteekende traktaat, onafhankelijk van alle andere mogendheden, door Engeland geratificeerd is, en volledig, definitief en verbindend voor allen te worden.

Lord *Palmerston*, over de waarschijnlijkheid van eene weigering der ratificaties door de overige mogendheden ondervraagd zijnde, heeft geantwoord, dat hij de gegronde hoop koesterde, dat de ratificaties der overige mogendheden onverwijld zouden aankomen.

Ik herhaal, dat het aan een iegelijk vrij staat, om zwaarigheden te voorzien, maar wat mij betreft, ik ben van oordeel, dat onze zaken, door de ratificaties van Frankrijk en Engeland, eene ontzaggelijke schrede voorwaarts gedaan hebben, en dat deze gebeurtenis als een steunpunt voorteenken voor eene aanstaande en definitieve oplossing.

De heer *Osy* verzoekt, dat de minister van buitenlandsche zaken, de vergadering zou zeggen, welke de gevolgen der ratificaties van Frankrijk en Engeland opzettelijk de ontruiming der citadel van Antwerpen wezen zouden?

De heer *de Meulenaere*: De heer *Osy* heeft mij, reeds in een der vorige zittingen, dezelfde vraag voorgelegd; ik zou mij, aangezien de heer *Osy*, te dezen opzichte, de bij het reglement gevorderde formaliteiten niet vervuld heeft, kunnen onthouden van te antwoorden, maar ik zal zulks echter, indien de kamer het verzoekt, in weinige woorden doen.

De uitvoering van het traktaat van den 15den november is door de vijf mogendheden gewaarborgd; Frankrijk en Engeland alleen hebben hetzelfde geratificeerd, de koning van Holland blijft weigeren, zijne toestemming tot hetzelfde te geven. Het is ontwijfelbaar of de volharding des konings van Holland worde versterkt door de vertraging der ratificaties van de noordsche mogendheden. Aangezien de koning van Holland de facto in bezit der citadel van Antwerpen zich bevindt, kan men hem alleen door geweld tot de ontruiming daarvan noodzaken. Regeers zoudt wij den bijstand van Frankrijk en Engeland tot het bekomen der ontruiming kunnen vorderen. Maar zouden wij, wanneer het beleg der citadel, zestien maanden lang, alleen om de stad te ontzien is verdraagd geworden, haar aan dezelfde rampen als destijds, en misschien aan een nieuw bombardement blootstellen?

Het is niet genoegzaam te weten, wat wij heden doen; wij moeten ons zelve ook afvragen, wat de toekomst verrigt te worden. Betaamt het ons, koning *Willem* tot de ontruiming te noodzaken, voor dat de mogendheden zich definitief verklaard hebben? Daaruit zullen zeer veel onheil en pijn voortvloeien. Ik vraag derhalve den heer *Osy*, in het belang van Antwerpen, of het beter is, tot geweld te komen, dan of het niet betamelijker wezen zou, den uitslag der onderhandelingen af te wachten?

De heer *Osy* vindt de vrees des ministers voor de gevaaren, waarmede Antwerpen bedreigd werd, zeer overvloedig; maar stelde in alle gevallen voor, om, aangezien België, door Holland toedoen, onder het gewigt van ondragelijke lasten gebukt ging, te verklaren, dat wij, te rekenen van den 15den januarij, onze oorlogskosten

allen afstrekken van de som, welke wij, volgens de 24 artikelen, aan Holland zouden te betalen hebben. Het zou, vervolgde de heer Osi, bezijden alle beginsels van rechtvaardigheid zijn, dat wij uitgaven zouden moeten dragen, waarvan wij geene oorzaak zijn.

Dit voorstel van den heer Osi, hoezeer van vele leden onderkend, gaf tot vrij wat discussien aanleiding, bij welke zich de heeren de Robaulx, Osi, Nothomb, de Hearné en Gendebien deden hooren. De abt de Hearné verzocht ten laatste den minister van buitenlandsche zaken op nieuw, om meerdere inlichtingen, waarbij de heer Gendebien voegde, dat, wanneer de minister begreep, dat meerdere inlichtingen een geheim comité vereischten, de kamer zich zeer wel in zulk een comité kon formieren.

De heer de Meulenaere verklaarde, geene verdere berichten mede te deelen te hebben, en herinnerde de kamer de vlijt, met welke hij steeds alle diplomatieke mededeelingen, welke hij meende belangrijk voor de kamer te kunnen zijn, aan dezelve gedaan had, en eindigde met te zeggen: » Ik kan verder niets mededeelen dan mijn persoonlijk gevoelen; dan hetwelk de heer Gendebien voor zeker geene groote waarde heeft."

Vele leden vroegen de sluiting der debatten, als wanneer de president voorstelde, om, wegens deze geheele zaak, tot de orde van den dag over te gaan, waartoe met eene groote meerderheid besloten werd.

— De geruchten over de afzetting van den minister van financien, beginnen meer algemeen te worden.

FRANKRIJK.

PARIS, den 9den Februarij.

De *Courrier* verzekert, dat depeches, gisteren door den russischen ambassadeur alhier ontvangen, hielden, dat Rusland tot de ratificatie nog niet besloten was, maar echter hoop gaf dat deze ratificatie door hetzelfde gedaan zou worden.

— In den *Messageur* wordt heden een artikel gevonden, in antwoord, zoo het schijnt, op de eergisteren door den *Courrier* gemaakte aanmerkingen, betreffende hetgeen ons gouvernement bij eene expeditie naar Italië had behooren te doen:

» Het schijnt, zegt de *Messageur*, dat verscheiden oorlogschepen, doch zonder landings-troepen, op de tijding van den pausselijke troepen naar de lagunen, bevel bekomen hebben van uit de haven van Toulon te zeilen, ten einde voor Civita Vecchia en Ancona te gaan kruisen. Eerst daarna zou men tot het besluit gekomen zijn, verscheiden bataillons, zoo gezegd wordt naar Ancona bestemd, af te zenden. Deze beide maatregelen verdienen allezins goedgekeurd te worden; Frankrijks eer en menscheijkheid maakten hen evenzeer noodzakelijk. De tegenwoordigheid onzer schepen en troepen zal een waarborg zijn tegen de wraakzucht en reactien in die gewesten."

— Men spreekt van den generaal Guilleminot of den markies de St. Simon, beide pairs van Frankrijk, ter vervanging van den generaal Belliard, als Fransch ambassadeur in België, te benoemen.

— De heeren Genoudé redacteur van de *Gazette de France*, Thouré, idem van den *Courier de l'Europe* en Leduc van het dagblad *la Revolution* zijn, wegens aanval op de regten, welke de koning van de volks-stem heeft bekomen, ieder tot drie maanden gevangenis-straf en in 3000 francs boete verwezen.

— De courrant van Bologna behelst het verslag van den intogt der oostenrijksche troepen op den 28sten der vorige maand. Dezelve waren des morgens de stad binnen getrokken. Een bataillon van het regiment *Luxen* trok, tegen 10 uren, de poort binnen; hetzelfde werd op den middag door de pausselijke troepen het overige van het regiment *Luxen* en dat van *Giulay* gevolgd. Denzelfden morgen zijn de conservateurs en de senateurs der stad den graaf *Radetsky*, opperbevelhebber der oostenrijksche troepen in Italië, te gemoet gegaan en door dezen miszaam ontvangen. Gemelde generaal heeft des middags ten twee uren zijnen intogt in de stad gedaan. Een uur later kwam ook de kardinaal *Albani*, als buitengewoon commissaris voor de vier legatien in Bologna; hij werd door het volk met gejuich ontvangen en begeleid door den graaf Prolegaat, de senateurs en verdere autoriteiten.

Reeds den vorigen dag had gemelde kardinaal eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij het afleggen van alle wapenen was bevolen geworden.

Een particuliere brief, die echter uit partijgeest te eenzijdig gescreven kan wezen, uit Forliden, 26sten januarij gedagteekend, hangt een schrikwekkend tafereel op van de buitensporigheden door de pausselijke troepen te Cesena en in die streken bedreven. Volgens dezelven moeten zij het klooster *Madonna del Monte* overweldigd en er alles vernield en geplunderd hebben, geen huisraad was er over gelaten, geen reliqui gespaard; ter naauwernood waren de monniken hunne handen ontkomen. De verdedigers van de heilige roomsche kerk, heet het in dezen brief, ontzagen zich niet de kloosterkerk te betreden, de rijke versierselen van het Madon-

nabeeld te rooven, met de kolf van het geweer het heiligdom open te stooten en er de miskelk uit te stelen. Twee, in de kapel gevlugte boeren werden vermoord; al de bouwkundige sieraden van het klooster, een der merkwaardigste gedenkstukken uit Rome, werden beschadigd en verminkt. Te Cesena werden twee- en twintig huisvaders, drie kinderen in de wieg en verscheidene vrouwen aan de wraak opgeofferd. Van het aantal jonge lieden, die omgekomen zijn, is men nog onkundig, doch hetzelfde moet aanmerkelijk zijn. De woning der graven *Raquevella Guidi* en *Néri* is herhaalde maal geplunderd en bijna de meeste huizen der stad in den eersten nacht beschadigd geworden.

Een andere brief van Bologna van den 29sten januarij spreekt van eene nieuwe proclamatie des kardinaals *Albani*, waarin hij nogmaals van de goede intentien des Pausen gewaagt, doch de patriotten die zich niet spoedig en geheel onderwerpen, de hoop op vergiffenis ontzegt en met de strengheid der wet bedreigt. Men is zeer beducht voor aanstaande reactien. De emigratie is genoegzaam onmogelijk, daar de weg zoo te land als ter zee geheel afgesneden is. De vorige proclamatie van den kardinaal *Albani*, die de ontwapening beval, heeft niet aan het doel beantwoord; naar welijks 50 geweren zijn overgegeven geworden; de meeste inwoners houden dezelve verborgen.

— Gisteren (8) stonden de fondsen ter beurze als volgt: de 5 pCt. 96,60; de 3 pCt. 66,20; de Napelsche renten 77,50; de spaansche perpetuëlen 53 1/4; de romeinsche renten 75 1/2.

Ter beurze van heden waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. 96,85; de 3 pCt. 66,50; Napelsche renten 78,25; spaansche perpetuële renten 53 1/4 alles op tijd.

BRIEF VAN DE POTTER AAN KONING LEOPOLD.

Wij hebben in een onzer laatstvorige nummers er van melding gemaakt, dat de weleer beruchte *de Potter*, van wien men overigens een geruimen tijd niets meer vernomen had, thans weder was opgetreden om, gelijk hij vroeger zich ten aanzien van onzen Koning vermeten had, nu ook, als een eersten censor, den nieuwbakken Belgischen vorst goedgevonden heeft briefsgewijze, eenige lessen en vermaningen te moeten geven. De Belgische bladen deelen dezen brief geheel of gedeeltelijk mede. Zie hier hoe een derzelven, bij verkorting hem overnemende, gemeend heeft dit voortbrengsel van den voormaligen volksvriend met zijne aanmerkingen te moeten toelichten:

» De heer *de Potter*, zegt hij spottender wijs, is een der groote hervormers van het menschelijk geslacht. Evenwel, oischoon een apostel van het republikeinsch geloof, heeft hij zich tot een konink-waarschuwder aangesteld. Hij heeft verscheiden brieven aan Koning *Willem* geschreven, die naar hem niet geluisterd heeft, en het dan ook niet heeft kunnen houden. Koning *Leopold* moge dus wel oppassen. Mijnheer *de Potter* zal hem intusschen geen raad geven; hij zal hem slechts voorslaan een eerlijken aftogt te doen; zie hier zijne woorden:

» » Ik zal u geene raadgevingen doen, gelijk ik weleer den Koning van Holland gaf; er is er slechts eene die u past te volgen en noodeloos zou het zijn deze te ontwikkelen; bij den vreemdsoortigen toestand, in welken gij geplaatst zijt, moet gij beter dan iemand gevoelen, waarin zij bestaat, alsmede de wijze keus om u dienovereenkomstig zoo dra mogelijk te gedragen."

» Elders zegt hij hem (*Leopold*) kort en goed, dat eene volks-straatsneming dagelijks den troon, waarop hij gezeten is, kan doen instorten."

» Zou men gelooven, dat de omwenteling in weerwil van den heer *de Potter* heeft plaatst gehad? hij verzekert het in alle oprechtheid; hij heeft geenszins het rad voorgedreven, hij bedoelde slechts eene constitutionele oppositie, tot dat het volk rijper ware, want die ware vrijheids-liefde, vrij en onbesmet van elk personeel belang, werd nergens aange-troffen." Het is de heer *de Potter* die dit zegt.

» VVil men de vijanden van Koning *Willem* leeren kennen, nevens de oorzaken van hunnen haat, hooren wij naar den schrijver des briefs:

» » Bij den adel was het de verkropte spijt over het versmiden hunner slaafachtige dienstbaarheid en dat die van andere hofdienstknechten boven de hunns was verkoren; bij de priesters, de vrees voor eene onverdraagzame overheerschende secte, bij de eer- en hebzuchtige lieden, de overtuiging, van den Hollanders het monopolie der Koninklijke gunsten niet te kunnen ontrukken; bij de volks massa's een blinde afkeer tegen een ander laatzinnig en aanmatigend volk."

» De katholieken krijgen bij deze opsomming het minst hun aandeel, maar de heer *de Potter* laat hen voor zoo weinig er niet afkomen; verder verwijt hij hen: » » De domme zelfvoldoening, met welke zij, van de vrijheid eene zaak van coterie makende, over de bestaande kwestien van nationale onafhankelijkheid, volks-geestkracht en vaderlandsche eer heen-gestapt zijn en voor altijd hun eigen zaak verloren hebben, door het laten verloren gaan van de revolutie, van welke hun aanzijn en hun toekomstig lot geheel afhing."

» Men ziet het, adel, priesters en volk, ieder heeft zijn eigen pak te dragen. — De heer *de Potter* vervolgt:

» » Geloofst echter niet dat ik mij verschoon, gelijk gijl. gaat doen, van deel aan de revolutie te hebben genomen. Want, alhoewel zij een groote mislag was op het oogeblik dat zij uitbarste, zoo was daarom de volks-opstand toch geen misdaad; toen die mislag begaan was, moest er de meestmogelijke partij van getrokken worden, opdat de revolutionaire beweging, hoe voorbarig ook begonnen, desniettemin de gelukkige gevolgen eener beter aangelegde en geschiktere beweging voortbragt.

» » Zonderlinge bestemming! gij, die vreemd aan de revolutie, ten ge-

volge dezelfde gekomen zijt, gij vindt middel u bij het volk aangenaam te maken, met hetwelk gij, buiten haar, geen enkel aanrakingspunt zoudt gehad hebben, zoo gij haar even rond had verworpen als het volk zelf het haar doet; en ik, die, na het bijeenzamen der bouwstoffen, volgaarne hare uitharsting had willen voorkomen, ik word, omdat ik ze gewild heb, door het volk, die haar bewaakt heeft, verloocht en onderdrakt!"

"Ziedaar de onbillijkheid en ondankbaarheid des volks! Er legt in deze verwijtingen van de Potter iets naïfs en treffends; » gij hebt niets voor de revolutie gedaan, zegt hij tot Leopold, gij zijt vreemdeling en zijt koning geworden. En ik, een Belg, die zooveel tot onze roemrijke hervorming toegebracht heb, ik ben zelfs geen commissaris van politie."

"Eene zinsnede is zeer opmerkelijk; het is die, waarbij de Potter aan den Koning te kennen geeft, wat deze in zijne eenzaamheid te Laeken tot zich zelve zegt:

"Wat ben ik hier komen doen? Waarom heb ik het zoete van het onafhankelijk en gelukkig leven, dat ik sedert zoo vele jaren leidde, opgegeven, mijne geliefkoosde gewoonten gaan afleggen, mijne boezemvrienden verlaten? om de hieldrachtig en afkeer inboezemende vereering van een volk te verduren, dat dit wilde doen, het koste wat het wilde en *quand même*! dat zijn groothedelijk wroekwraak niet naar Clarendon heeft, dan na wolken rooks den prins van Beieren, Napels en Spanje, Leuchtenberg en Nemours te hebben toegerwaaid om met den koninklijken mantel de laagheden van eenige hovelingen, de onbetrouwbaarheid eener ministers te bedekken, de rooverijen van dezen, de smaadheden van genen en de schande van allen. Ach! graaf Grey, haast u mijne schouders van den zwaren last, dien gij op hen doen drukken hebt, te verlossen, welke, zoo ik langer er in bewillig hem te dragen, mij, tegen over de onverbiddelijke geschiedenis, verantwoordelijk zal stellen voor al het kwaad, dat ik niet heb vermogen af te weren!"

"Zie hier eenige andere zinsneden uit dezen opmerkelijken brief:

"De achttien preliminaire artikelen, welker gunstige voorwaarden voor België door uwe komst alle verwezenlijkt moesten worden zijn, terwijl zij, zoo al niet geheel wegnemende, ten minste de ongunstige bepalingen er van aanmerkelijk moest gewijzigd hebben, zijn door de 24 artikelen, die het bij lang niet waardig zijn, vervangen geworden, die gij aangenomen hebt, die de Koning van Holland verwerpt, en waarvan gij nimmer de ratificatie der mogendheden zult ontvangen, tenzij Willem plotselijk de verklaring aflegt, dat hij uwe kroon niet wil en dat hij, onder voorwaarde eener behoorlijke schatting, u de in zijn voordeel te exploiteren Belgen afstaat."

"Dit is niet alles; de constitutie, die gij bezworen hebt te handhaven, wordt dagelijks, met der Belgen hulp, tot in hare fundamenteelste bepalingen geschoonden. Van de nationale onafhankelijkheid, daar kan in ernst geen kwestie meer van wezen; de vrijheid, zij is muiziek; de onschendbaarheid van het grondgebied, die bestaat alleen op het papier; de belgische eer, o! dat was goed in September 1830; het verdrag van het volk, de belangloosheid, de toewijding aan het vaderland, de draag, de eer, de gewoonten der burgerij, de waarden der lagere volksklasse, het zijn alle de hoefwoorden, van geen waarde in de hoofwoorden hoeken."

"Eene merkwaardige zaak is het, dat de heer de Potter, grondlegger der tegenstrijdige unie, die op de revolutie eene niet weg te nemen belagchelijkheid geworpen heeft, zijn eigen werk niet meer erkent. Hij zegt tot den Koning: » De liberalen zullen u goedkoop de associatie en het onderwijs geven, in de hoop dat de drukpers onaangeroerd blijft; en wat deze, (de drukpers) aangaat, vele katholieken zullen u die zonder weerszin afstaan, zoo lang gij de kleine seminariën niet aanroert."

"Het slot dezes zonderlingen en aanmatigenden briefs is als volgt:

"Sire, Koning Willem heeft mijne brieven nooit beantwoord, zoo hij die gelezen heeft; 't is echter mogelijk, dat hij bij zich zelve ter loep heeft moeten bekeken, dat ik, in sommige opzichten, niet geheel en al ongelijk had; wellicht zal het u, zoo dezen tot u komt, eveneens gaan. Voor het overige, wanneer gij, te midden der stoekplaats van kuiperij en verdorvenheid, van armoede en weelde, van overmoed en laagheid, waarin de conferentie u geslingerd heeft, den lust dieht een oogenblik met de schets u bezig te houden, die ik ondernomen heb u af te tekenen, wordt niet wanhoop, wanneer gij haar zoo afschuwelijk kent; zij zal niet langer uw gezigt kwetsen. Denkt uwer onderdanen, die alles gedaan hebben en er belang bij hadden zoo te doen, om de vrijwillige vereniging met Frankrijk te ontgaan, daardoor zelfs, dat zij zich in de armen van de vijanden der beschaving wierpen, zullen eens dit Frankrijks noodzakelijk van België meester te maken, hetwelk het alsdan en met recht als zingewort met behandelen. De overigen, die het vooral op de Hollanders gezeten hebben, omdat deze hunne pensioenen en ambten zoeken, doen, door het volk af te vullen, bij hetzelfde leedwezen over diezelfde Hollanders gewoelen, die hen althans slechts tot aan het vel kwamen, en alhoewel waarschijnlijk er in slagen zullen, den geest eens invalt aan dien eener restauratie te laten voorstaan. Het is geen verwijt dat ik u doe; gij hebt het volkgevoel en nationaal government, dat alleen alle stormen had kunnen weerden, den Belgen niet geven, en de Belgen, die het konden overtuigen, hebben het van zich getrokken. Ik heb slechts u daarmede willen bewijzen, dat dit reeds genoeg en meer dan genoeg is, om op het spoedig u van eenen last te ontslaan, welk gewigt u dagelijks ondragelijker worden zal."

Paris, 5 Februarij, 1832.

P. de Potter

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 11 Februarij 1832.

NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $\frac{1}{2}$ pct.	f 39 a 39 $\frac{1}{2}$	geb. 39 $\frac{1}{2}$
Uitgestelde schuld:	— a —	—
Kansbiljetten.	15 a 15 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat, $\frac{1}{2}$ pct.	66 $\frac{1}{2}$ a 67 $\frac{1}{2}$	67
Idem. idem., $\frac{3}{4}$ pct.	— a —	—
Oorlogslasten 1830. a 5 pct.	79 $\frac{1}{2}$ a 80 $\frac{1}{2}$	80
Vrijw. geldl. 1831. a 6 pct.	91 a 91 $\frac{1}{2}$	—
Schatkist-biljetten, 6 pct.	95 $\frac{1}{2}$ a 96 $\frac{1}{2}$	96
Handel-Maatschappij, $\frac{1}{2}$ pct.	— a —	—
FRANKRIJK, inschr. op 1 Grootb. 3 pct.	66 $\frac{1}{2}$ a 66 $\frac{1}{2}$	66
RUSLAND, Bij Hops en Comp., 5 pct.	88 a 88 $\frac{1}{2}$	88 $\frac{1}{2}$
Bij dezelfde 1828, 5 pct.	89 a 89 $\frac{1}{2}$	—
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.	46 $\frac{1}{2}$ a 47 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{1}{2}$
Dezelfde 3 pct.	— a —	—
Uitgestelde schuld.	6 $\frac{1}{2}$ a 6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$

Voor het Rijk.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

IN HET ERASTE RESSORT.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Agentschap Zevenbergen.

VERPACHTING

Van Z A L M- en STEUR-VISSCHERIJEN in den Verdrongen Waard van Zuid-Holland, onder de gemeente Drimmelen.

De Agent van het Domein in het district Zevenbergen, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeente Molen en Drimmelen, in het openbaar aan de meest- en genoegebidenden, op Dinsdag den 21sten Februarij 1832, des voormiddags om Elf ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe A. VAN DRIMMELEN, in het Schippershuis te Drimmelen; voor den termijn van Een, Twee of Drie jaren, ingaande met den Vrestdag van dezen jare 1832, Verpachten:

- 1e Partij. De B O V E N- S T E K E N onder den naam van Put en Vogelaar, Lijnwaarden en Zuidenklip.
- 2e ————— Noordenklip, Loopgaauw en Jappegaauw.
- 3e ————— Kleine Kijpe en Gansen-Weide.
- 4e ————— het Gaauw van de Kooi, van de Bovensteek, den Bovensteek, Noorden Bantel en Kruisgaauw.
- 5e ————— De B O V E N- S T E K E N onder den naam van de Bovensteek, het Stoeke en den Hoek.
- 6e ————— De B O V E N- S T E K E N onder den naam van Bovensteek, Lijnwaarden, den Hil en Zuiden Bantel.

Wordende bij deze laatste partij tevens Verpacht de V I S S C H E R I J E N in het Steurgat onder Werkendam, zoodanig als dezelve tot heden door den Heer Agent te Borch is Verpacht, te weten:

- 1°. Het Rijk- en Stoeke van Kijkvallen, genaamd *altes* jonge Jans Killen; 2°. genaamd *Kraai* en *Danaphallen* of *Bavert*; 3°. de Bruine en Nieuwe Killen of *Stoeurgat*; 4°. de Oppersteek van het Veld, genaamd *Kaizersteek*.

De Konditien van Verpachting kunnen van heden af, dagelijks (except des Zondags) ten Kantore van opgenoemde Agent gekoren worden, bij wien ook nadere Informatien te bekomen zijn.

Zevenbergen, den Elften Januarij 1832.

De Agent voornoemd,
G R O E N E V E L D T.

* * Degenen, welke vermoeden eenige pretentie te hebben of verschuldigd zijn ten op of aan wijlen ANTONIE KERSSELS, schipper te Borch, en aldaar overleden, gelieven zich voor of op den 15den Maart aanstaande, te adresseren bij den Heer HENRIKUS SCHEERAUWEN, burgemeester van Etten en Leur, Na gezegde tijdsbepaling, zullen geene pretentien meer worden aangenomen.

- * * Bij de Boekhandelaars M. WESTERMAN en Zoon ligt ter perse:
- I. Bijbelsche Gedichtjes voor de Jonge, met platen.
  - II. Gezangen voor Weezen.
  - III. W I L L E M de Derde, Koning van Engeland, Treurspel. Ook is bij den uitgever.
  - I. Lied voor Leidse Studenten, door den Ridder H. TOLLENSZ.
  - II. Aan de Volken. Lezing door M. WESTERMAN.
  - III. M E G L A N, Japan voorgesteld in Schetsen enz., met platen en geteekend titel-vignet.
  - IV. B. J. A. G. en A. G. D., Onderlijde en Menschenkennende, met platen.